

ONTWERP VAN MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Samenvatting

Het voorliggende akkoord is een administratief akkoord gesloten in het kader van het Multilateraal Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand inzake fiscale aangelegenheden van de OESO/Raad van Europa van 25 januari 1988. Het akkoord voorziet in de automatische uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot financiële rekeningen tussen de verschillende rechtsgebieden die het akkoord hebben ondertekend en waarvoor het akkoord in werking is getreden.

Dit ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstellingen "Vlaanderen heeft goede relaties met buitenlandse overheden" en "Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties" uit de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking.

2. Situering

Staten moeten steeds vaker een beroep doen op wederzijdse bijstand bij de heffing van belastingen. De mobiliteit van de belastingplichtigen, het aantal grensoverschrijdende transacties en de internationalisering van de financiële instrumenten nemen steeds toe waardoor het moeilijker wordt om de verschuldigde belasting correct te heffen. Daardoor functioneren de belastingstelsels niet goed en worden belastingen tweemaal geheven wat op zich al aanzet tot belastingfraude en -ontduiking terwijl de controlebevoegdheid een nationale aangelegenheid blijft.

Voor het beheer van zijn eigen belastingstelsel zijn inlichtingen van andere staten onontbeerlijk geworden. Er is nood aan instrumenten die voor alle staten in dezelfde principes voorzien en op die manier onderling vertrouwen kunnen wekken.

Tijdens de bijeenkomst van de G20 ministers bevoegd voor financiën in april 2013 werd besloten om een nieuwe standaard inzake de automatische uitwisseling van inlichtingen (*Common Reporting Standard, CRS*) te ontwikkelen. De OESO kreeg het mandaat om deze globale standaard verder te ontwikkelen.

Die standaard voor transparantie en inlichtingenuitwisseling over de financiële rekeningen op fiscaal gebied, bouwt verder op de door de Verenigde Staten ontwikkelde FATCA-wetgeving en implementeert deze op een globaal vlak. De nieuwe standaard zal een impuls geven aan de automatische uitwisseling van inlichtingen als instrument in de strijd tegen fraude en het ontwijken van belasting.

Aan de standaard wordt vorm gegeven door het vastleggen van de gegevens die dienen uitgewisseld te worden, samen met een reeks regels, definities en procedures en door het ontwikkelen van een instrument dat uitwisseling mogelijk maakt vanuit een juridisch standpunt. Beide zaken werden vastgelegd in de Gemeenschappelijke Standaard voor rapportering en zorgvuldigheid (de NCD-CRS-standaard).

De standaard werd ook op Europees niveau geïmplementeerd. De Richtlijn 2014/107/EU tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU voorziet in de automatische uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot financiële rekeningen.

3. Inhoud

De verschillende rechtsgebieden zullen informatie met betrekking tot financiële rekeningen op automatische wijze met elkaar uitwisselen. De uitgewisselde gegevens zijn aan strikte vertrouwelijkheidsvereisten onderworpen.

Het Secretariaat van het Coördinerend lichaam staat in voor het beheer van het voorliggend akkoord.

Tot slot voorziet het Akkoord in een regeling van onderling overleg tussen bevoegde autoriteiten, o.a. wanneer er moeilijkheden rijzen omtrent de interpretatie van het Akkoord.

4. Procedureverloop

4.1. Gemengd karakter en ondertekening

Het akkoord werd al op 29 oktober 2014 door België ondertekend in de marge van het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen voor belastingdoeleinden in Berlijn. België is bij de ondertekenende landen die vanaf 2017 inlichtingen met betrekking tot het jaar 2016 zullen uitwisselen.

Tijdens zijn vergadering d.d. 22 oktober 2015 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter vast. Zowel de federale overheid als de gewesten oefenen hun bevoegdheid uit. De voorzitter van de ICBB meldde in zijn brief van 1 februari 2016 dat geen enkel bezwaar werd geopperd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

De Raad van State heeft immers in (federale) adviezen¹ vastgesteld dat dit soort 'administratieve' akkoorden enkele nieuwe verplichtingen met zich meebrengt op het gebied van de automatische uitwisseling van inlichtingen. In dat geval dienen deze akkoorden als verdragen te worden beschouwd en ingevolge van artikel 167, § 2 van de Grondwet de instemming van het Parlement te krijgen.

4.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

(p.m.)

4.3. Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.)

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Sectie 1 omvat enkele begripsbepalingen en definities.

De verschillende rechtsgebieden zullen de vooropgestelde informatie met betrekking tot financiële rekeningen op automatische wijze jaarlijks met elkaar uitwisselen. Voor elke rekening waarover gerapporteerd wordt, dienen minimaal een aantal gegevens verstrekt te worden (sectie 2). Deze uitwisseling zal ten laatste 9 maanden na het einde van het kalenderjaar geschieden (sectie 3).

Sectie 4 betreft de samenwerking inzake de toepassing en uitvoering van het akkoord.

Overeenkomstig sectie 5 zijn de uitgewisselde gegevens aan strikte vertrouwelijkheidsvereisten onderworpen.

Sectie 6 voorziet in een regeling van onderling overleg tussen de bevoegde partijen bij moeilijkheden inzake de toepassing en interpretatie. Verder wordt ook voorzien in de mogelijkheid tot wijziging door middel van een schriftelijk akkoord.

¹ Zie onder meer het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving met kenmerk 57.809/2

Sectie 7 regelt de looptijd van het akkoord. Wanneer een partij meent dat er een inbreuk is gepleegd tegen een van voorgaande bepalingen, dan kan de bevoegde autoriteit van dat rechtsgebied het secretariaat van het coördinerend lichaam bij het Multilateraal Verdrag hiervan op de hoogte stellen. Het akkoord kan dan (tijdelijk) opgeschort worden.

Het Secretariaat van het Coördinerend lichaam brengt alle bevoegde autoriteiten op de hoogte van elke ontvangen kennisgeving. De kosten voor het beheer worden jaarlijks gelijkmatig verdeeld onder alle partijen bij dit akkoord (sectie 8).

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN